

Raadsvergadering d.d. 18 oktober 2018

Voorstel no. 110-2018

Agenda no. 12

Zaak no. D-ADV - 1803827

Aan
de Raad.

Voorstel:

- Een investeringsbudget 'aanpassing riolering schoolplein Kennedy-/Nicolaasschool' beschikbaar te stellen van € 50.000 in 2018;
- De hieruit voortkomende kapitaallasten, gebaseerd op een afschrijftermijn van 25 jaar, voor de jaren 2019 tot en met 2044 van € 2.000 te dekken middels een onttrekking uit de bestemde reserve "Onderwijshuisvesting" 095.240;
- Er kennis van te nemen dat bovenstaande wijzigingen geen structurele stijging van het begrotingssaldo als gevolg heeft.

Samenvatting:

De J.F. Kennedyschool en de Sint Nicolaasschool bevinden zich sinds 2003 'onder één dak' aan het Edammerpad in het Boelenspark. Sinds de oplevering worden er problemen ervaren met de afvoer van regenwater; bij hevige of regelmatige regenbuien lopen grote delen van het schoolplein onder. Hoewel de gemeente in het verleden heeft gewezen op mogelijke verstoppingen van het riool, door het vele aanwezige zand op de pleinen, heeft een verdere analyse ten aanzien van de wateroverlast nooit plaatsgevonden. Het voornemen om het complete schoolplein uit te breiden in 2018 (binnen de opnieuw vastgestelde kadastrale grenzen) gaf aanleiding tot het analyseren van het rioelstelsel onder het schoolplein. Uit de analyse van de gemeentelijke medewerkers van Openbare Werken en Kok Infra (zie bijlage) is gebleken dat rioolbuizen (hemelwaterafvoer) op tegenschot (i.p.v. afschot) liggen. Daarnaast dient de capaciteit van zowel de hemelwaterafvoer als het vuilwaterriool te worden vergroot, o.a. door middel van het aanbrengen van extra kolken. Door de aanvraag van de SKOV als spoedaanvraag te behandelen, behoeft de aanvraag niet op het programma onderwijshuisvesting voor 2019 of 2020 te worden gezet en kan de gemeente tijdig het herstel en uitbreiding van de riolering bekostigen.

Financiële consequenties en dekkingsmiddelen:

Het huidige rioelstelsel van de Kennedyschool te Volendam voldoet niet en geeft problemen die op korte termijn opgelost dienen te worden. Het aanpassen van de riolering schoolplein Kennedy-/Nicolaasschool gaat naar schatting € 50.000 kosten. Voorgesteld wordt om een krediet van € 50.000 in 2018 hiervoor beschikbaar te stellen.

Bij de voorbereiding voor de begroting 2019 is deze bekostiging reeds doorgegeven en in de berekening van de benodigde dotaties aan de reserve Onderwijshuisvesting de komende jaren meegenomen (vooruitlopend op het in 2018 nog vast te stellen IHP).

Volgens de Financiële Verordening 2018 worden kosten voor aanpassingen van de riolering afgeschreven in 25 jaar. Afschrijving in 25 jaar betekent een jaarlijkse kapitaallasten van € 2.000. De kapitaallasten kunnen worden gedekt uit de bestemde reserve Onderwijshuisvesting (095.240). Deze investering heeft dus geen gevolgen voor het begrotingssaldo 2019 en verder.

Gevolgde Procedure:

Tijdens de periodieke overlegmomenten met de SKOV (d.d. 7 juni 2017, d.d. 29 november 2017, d.d. 18 januari 2018) zijn afspraken gemaakt over de afbakening van de financiering van het schoolplein van de Kennedy- en Nicolaasschool. Overeengekomen is om de SKOV één aannemer te laten kiezen en een splitsing te maken in de totale kosten. De gemeente bekostigt het vervangen en uitbreiden van het rioelstelsel, tot en met het aanbrengen van de terreinverharding.

Beide verantwoordelijke portefeuillehouders, te weten Albert Koning en Vincent Tuijp, zijn betrokken geweest bij de periodieke overleggen met de SKOV. Het advies is vervolgens afgestemd met beide portefeuillehouders.

Communicatieaspecten / burgerparticipatie / publicatievereisten:

Bekostiging van de spoedaanvraag, in dit geval constructieherstel van de riolering wordt gecommuniceerd met het ontvangende schoolbestuur en de overige schoolbesturen die eerder hebben ingestemd met een eventuele bekostiging van het herstellen en uitbreiding van de riolering (indien nodig).

Relatie met kerntakendiscussie

De gemeente heeft de zorgplicht om voor adequate onderwijshuisvesting te zorgen.

Toetsing van het voorstel aan wettelijke kaders met analyse van de juridische risico's:

De aanvraag wordt getoetst aan de nieuw vast te stellen verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Edam-Volendam 2018. Met deze spoedaanvraag wordt afgeweken van de exacte omschrijving, zoals weergegeven in de nieuwe verordening: 'Een aanvraag tot het bekostigen van een voorziening die gelet op de voortgang van het onderwijs geen uitstel kan lijden, wordt binnen twee weken na het ontstaan van de calamiteit ingediend bij het college. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een door het college vastgesteld formulier.' Deze benadering is in wezen te eng om tot een constructieve oplossing komen en tijdig de voorziening te bekostigen. Echter, een formele aanvraag indienen voor het programma onderwijshuisvesting van 2020 (indienen voor 1 februari, 2019) leidt tot een bekostiging van de voorziening in 2020; ruim een jaar na de werkzaamheden. Een ruimere benadering van artikel 17 van de verordening leidt niet tot juridische risico's, daar de verordening als hulpmiddel dient, bij de bekostiging van voorzieningen.

Eventuele alternatieven en keuzebepaling:

De verordening strikt volgen en de aanvraag afwijzen is een alternatief op de constructieve afspraken en samenwerking met de SKOV. Het strikt formeel handhaven van de verordening en de bekostiging van de voorziening vertragen of afwijzen is nadelig voor beide partijen:

- De SKOV zal een rechtsgang overwegen;
- De zorgvuldig opgebouwde relatie met de SKOV gaat ter ziele;
- De bekostiging dient op het programma voor 2020 te worden gezet, waardoor de SKOV anderhalf jaar op bekostiging moeten wachten;
- Slechte publiciteit voor de gemeente Edam-Volendam;
- Weerstand bij toekomstige (integrale) projecten.

Het moge duidelijk zijn dat geen enkele partij gebaat is bij een principiële, strikt formele naleving van een verordening, die – sec bekeken – weinig ruimte laat voor constructief maatwerk (vandaar de ontwikkeling van een IHP). Geadviseerd wordt om de spoedaanvraag van de SKOV toe te wijzen, zodat de benodigde kredieten voor de werkzaamheden - die plaatsvinden in september en oktober 2018 - na de vaststelling door de gemeenteraad (18 oktober, 2018) tijdig beschikbaar zijn.

Tijdpad van realisatie:

Na afronding van de werkzaamheden in november 2018 worden de kosten verantwoord door de SKOV en Kok Infra en wordt op basis van de reële kosten een krediet verstrekt.

Evaluatie van voorstel na vooraf vast te stellen periode:

Niet van toepassing.

Personele aspecten:

niet van toepassing

Toelichting op het voorstel:

Aanleiding en geschiedenis

In 2017 heeft de SKOV de problematiek omtrent de wateroverlast op het gemeenschappelijke schoolplein van de Kennedy- en Sint Nicolaasschool aangekaart tijdens de structurele overleggen met de gemeente (d.d. 7 juni, 2017). In het kader van het project 'gezonde schoolpleinen' van de SKOV is per schoolplein €80.000,- uitgetrokken, teneinde moderne en uitdagende schoolpleinen te creëren, die aansluiten op de wensen van de leerlingen en de leerkrachtenteams. Dit gegeven gaf de SKOV de gelegenheid om de permanente problemen met de afwatering aan te kaarten en gezamenlijk tot een oplossing te komen, zowel in praktische als in financiële zin. Het gehele plein wordt immers aangepast en uitgebreid.

Probleemanalyse en plan van aanpak

Uit de gevoerde gesprekken met bestuursleden van de SKOV en de directieleden van de Kennedy- en Nicolaasschool kan worden opgemaakt dat de problemen met de afvoer van regenwater, kort na de oplevering van de scholen zijn ontstaan. Hoewel de riolering in het verleden is ontgaan van de zandophoping, is er geen onderzoek ingesteld naar eventuele gebreken van het rioolstelsel. Tijdens het structurele overleg tussen de gemeente en de SKOV is verzocht om een spoedaanvraag in te dienen ten behoeve van het herstellen en uitbreiding van de riolering, zodat de aanvraag te zijner tijd kan worden aangewend voor de bekostiging van het herstel van het in gebreke zijnde rioolstelsel. De gemeente heeft daarop Kok Infra benaderd (voorjaar 2018) om het rioolstelsel onder het schoolplein te analyseren. Hieruit bleek dat rioolbuizen van het hemelwaterriool inmiddels op tegenschot liggen, waardoor het water onvoldoende kan worden afgevoerd. Het rioolstelsel is een gescheiden systeem, bestaande uit een vuilwaterriool en een hemelwaterriool. Beide systemen hebben onvoldoende capaciteit. Dit houdt in dat er, voorafgaand aan de vernieuwing en uitbreiding van het schoolplein, verschillende werkzaamheden moeten worden verricht:

- Opbreken terreinverharding;
- Ontgraven rioolsleuf;
- Verwijderen en afvoeren bestaand riool;
- Aanbrengen nieuw PVC riool, incl. leverantie;
- Aanbrengen nieuwe PVC uitleggers en kolkenleidingen incl. kolken;
- Aansluiten op gemeente rioolstelsels;
- Aanvullen en verdichten rioolsleuf;
- Aanbrengen terreinverharding.

De SKOV en de projectgroep, samengesteld uit medewerkers van de Kennedy- en Nicolaasschool, zijn de trekkers van de schoolpleinvernieuwing, inclusief het rioolstelsel. Dit houdt in dat de gemeente zich onthoudt van aanbestedingsverplichtingen. Het schoolbestuur neemt de volledige verantwoordelijkheid voor het eigen aankoop- en aanbestedingsbeleid. De SKOV heeft een integrale opdracht verleend aan Kok Infra (zowel riool als schoolplein).

Wetgeving en voorzieningen onderwijshuisvesting

Sinds de doordecentralisatie vanaf 1 januari 2015 is het binnen- en buitenonderhoud van basisscholen overgeheveld naar de schoolbesturen. Dit houdt in dat onderhoudswerkzaamheden aan het riool voor rekening is van het schoolbestuur. Echter, de problemen met de hemelwaterafvoer waren ver voor de doordecentralisatie reeds aanwezig. De gemeente had destijds het probleem kunnen analyseren en duiden als een constructiefout. Zelfs wanneer er jaren geleden formeel geen sprake zou zijn geweest van een constructiefout, zouden de onderhoudskosten voor rekening zijn van de gemeente. Om vorenstaande argumenten dient de gemeente alsnog aan zijn plicht te voldoen en de aangevraagde voorziening te bekostigen.

Ook na 2015 dient het herstel van een constructiefout te worden bekostigd door de gemeente (artikel 2, onder b).

In de fase van het schoolpleinenproject waren de oorzaak van de wateroverlast en de daarmee verbonden (indicatieve) kosten van het herstel en de uitbreiding van de riolering nog niet geïnventariseerd. Door de aanvraag te behandelen als zijnde een spoedaanvraag is het mogelijk om van het programmaplan af te wijken en lopende het jaar 2018 financiële dekking aan te vragen bij het college en de gemeenteraad.

Afwijken van formele procedures verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

In de nieuwe verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Edam-Volendam 2018 (vast te stellen door de gemeenteraad op 18 oktober, 2018) staat het volgende omschreven onder artikel 17:

‘Een aanvraag tot het bekostigen van een voorziening die gelet op de voortgang van het onderwijs geen uitstel kan lijden, wordt binnen twee weken na het ontstaan van de calamiteit ingediend bij het college. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een door het college vastgesteld formulier.’

Er is in het onderhavige geval zeker geen sprake van een situatie waarbij de voortgang van het onderwijs in het geding is. Evenmin is er twee weken na het ontstaan van de calamiteit een aanvraag ingediend. Echter, het indienen van een spoedaanvraag geeft zowel de gemeente als het schoolbestuur de gelegenheid om, lopende het traject, tot de juiste oplossing te komen in termen van demarcatie qua taakverdeling en financiën. Zodoende kan het herstel en de uitbreiding van de riolering plaatsvinden en worden bekostigd voorafgaand aan de vernieuwing van het schoolplein in het najaar van 2018. Het alternatief is een nieuwe aanvraag voor de voorziening voor het programma onderwijshuisvesting van 2020. Dit is geenszins een redelijk en praktisch alternatief.

In het OOGO (op overeenstemming gericht overleg) van oktober 2017 hebben de overige schoolbesturen reeds hun goedkeuring gegeven aan de bekostiging van het herstel van het rioolstelsel door de gemeente, uitgaande van een constructiefout.

Edam-Volendam, d.d. 18 oktober 2018
Burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,
de loco-secretaris, de burgemeester,
M. Bekkenkamp MSc L.J. Sievers.